

Op het gebied van aaltjesbeheersing zijn er afgelopen jaren interessante ontwikkelingen gaande. Omdat een chemische bestrijding vrijwel niet meer mogelijk was, is de vasteplantensector zich gaan verdiepen in alternatieven. Deze komen niet alleen uit de hoek van de plantversterkers, ook is er een vernieuwde interesse in een evenwichtig bodemleven.

Tekst: Henk van den Berg, Teelt en Bedrijfsadvies
Fotografie: René Faas

Aaltjes vernietigen of lef hebben?

Steeds meer wordt duidelijk dat niet de hoeveelheid schadelijke aaltjes bepaalt of er schade is, maar de hoeveelheid andere aaltjes die ook in de grond zitten. Niet helemaal duidelijk is of dit nu echt roofaaltjes moeten zijn of dat simpelweg de aanwezigheid van de overige aaltjes de schadelijke aaltjes minder kans geeft. Wel is duidelijk dat de schade die de afgelopen jaren door aaltjes is veroorzaakt, zeker niet groter is geworden.

Evenwicht in de grond, daar gaat het om en dat is niet eenvoudig. Het is lastig om dit evenwicht te bereiken en om het te behouden. Voor het verkrijgen van evenwicht in de grond is zowel gezond verstand als lef nodig. Het gezonde verstand weet dat als de bodem in evenwicht is, de schadelijke organismen minder problemen

kunnen veroorzaken. Het gezonde verstand weet ook dat als je schadelijke organismen (aaltjes) in de bodem chemisch bestrijdt, ook de goede aaltjes verdwijnen.

Het gebruik van nematiciden zou een probleem kunnen verhelpen of voorkomen, maar zal nooit zorgen voor evenwicht. Hier zit nu net het probleem. Hoe kom je van een situatie waarin je elke ziektekiem moet bestrijden tot een omgeving waarin je alleen bij grote excessen hoeft in te grijpen? Deze weg vraagt lef en inzicht van de teler.

NIET SYNCHROON

De laatste tijd zijn er minder nematiciden toegepast. Tegelijkertijd zijn er meer aaltjesmonsters genomen. Een opmerkelijke uitkomst is dat de mate van schade vaak niet synchroon loopt met de mate van besmetting van de grond met schadelijke aaltjes. In sommige

gevallen schrok ik van de aantallen aaltjes in de grond, maar de planten leken er vrijwel geen last van te hebben. In de meeste gevallen was de hoeveelheid overige en sapofage aaltjes in deze monsters wel erg hoog. Het niet chemisch bestrijden van aaltjes leek dus niet alleen meer schadelijke aaltjes te geven, maar in veel grotere mate de concurrerende aaltjes een kans te geven. In hoeverre de roofaaltjes een dominante rol hierin spelen, is niet altijd duidelijk.

ONDERNEMERSCHAP

Het grote dilemma is nu wat er bij een grondmonster met veel aaltjes gedaan moet worden. Moet er voor worden gekozen om de schadelijke aaltjes (samen met de goede) te vernietigen, of hebben we het lef om de natuur z'n gang te laten gaan? Hoewel je als teler graag wil weten of er aaltjes in de grond zitten, geven de monsters van de afgelopen tijd alleen maar onrust. "De planten zijn goed en toch heb ik aaltjes." Hier komt het ondernemerschap om de hoek kijken. Ga ik voor de, in de toekomst waarschijnlijk enige mogelijke weg, met alles risico's die hierin verscholen liggen? Of durf ik dat nog niet aan vanwege de schadekans op korte termijn? Elke vasteplantenteler zal voor zichzelf de komende tijd het antwoord moeten geven.

Alternatieven

Preparaten die de plant onaantrekkelijk moeten maken voor de in de grond aanwezige plantparasitaire aaltjes zijn de laatste jaren in opkomst. Omdat deze aaltjes hiervan pas last krijgen als ze de plant aanpakken, moeten de preparaten de overige aaltjes met rust laten. Oftewel: de plant gaat op slot voor de aaltjes die binnen willen dringen en de rest van de aaltjes merkt er niets van. Denk bij het toedienen aan deze logica.

Bovendien is duidelijk dat in een bodem met voldoende actieve organische stof, de schade door aaltjes duidelijk minder is dan op inactieve gronden. Het werken aan een goede bodemstructuur door het toedienen van organische stof is dus tevens werken aan een goede aaltjesbeheersing.

